

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/64/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311214051
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8311214051.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: COFIDIS, a.s., Suché mýto 1, Bratislava, IČO: 36 816 337, zast. Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., Žabotova 2/B, Bratislava, IČO: 36 866 881, proti žalovanému: C. L., nar. XX.XX.XXXX, H. T. č. XX, o zaplatenie 1.712,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 12C/17/2012-87 zo dňa 21.01.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby a v súvisiacom výroku o trovách konania.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Zrušil uznesenie Okresného súdu Humenné č. k. 12C/17/2012-28 zo dňa 13.02.2012.

Rozhodnutie o zamietnutí žaloby právne odôvodnil podľa ust. §§ 2 ; 3 ods. 21, 2; 4 ods. 1 až 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a poukazom na aplikáciu Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých obchodných praktikách, pričom konštatoval, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi bola formulárove pripravená žalobcom, ktorý ju používa v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu, pričom neobsahovala údaj o RPMN. Niektoré časti zmluvy boli vytlačené drobným až nečitateľným písmom rovnako ako všeobecné obchodné podmienky. Údaj napísaný podstatne menším písmom môže spotrebiteľ podceňovať ako menej dôležitý (I. ÚS 342/2009) a môže ho prehliadnuť. Menšie písmo môže ovplyvniť správanie spotrebiteľa smerujúce k jeho ekonomickému rozhodnutiu a uvedené považoval súd prvého stupňa za nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že z formulára vyplýva, že súčasťou zmluvy sú len všeobecné obchodné podmienky, ktoré odkazujú na ďalšie prílohy, ako je to v prípade príkladného výpočtu RPMN v bode 5.4 VOP, kde sa odkazuje na prílohu č. 4.

Za takéhoto stavu mal súd prvého stupňa za to, že zmluva, uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahovala údaj o RPMN. V súlade s ustanovením § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. V opačnom prípade je úver bez poplatkov a bez úrokov.

Z dôvodu, že zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným neobsahovala údaj o RPMN, súd prvého stupňa považoval predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov.

Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 1.327,75 eur, pričom uhradil už 1.401,24 eur.

Vychádzajúc z uvedeného preto súd prvého stupňa žalobu žalobcu v časti úverovej istiny 1.327,99 eur a úroku za poskytnutie úveru vo výške 256,88 eur zamietol.

Rovnako zamietol žalobu aj v časti o zaplatenie poistného vo výške 79,67 eur konštatujúc, že ustanovenia zmluvy, zaväzujúce žalovaného na platenie poistného považuje za neprijateľnú podmienku v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva ako aj všeobecné obchodné podmienky sú v tejto časti nepreskúmateľné a nie je z nich zrejmé, akú výšku poistného mal žalovaný zaplatiť. Zo zmluvy vyplýva, že žalobca umožnil žalovanému dobrovoľné poistenie schopnosti splácať úver s tým, že žalovaný svojím podpisom zmluvy o úvere pristupuje k poisteniu a len v prípade osobitného odmietnutia poistenia s dátumom a podpisom žalovaného toto poistenie nevznikne.

Túto praktiku, podľa ktorej na vznik poistného vzťahu postačí nekonanie spotrebiteľa, považoval súd prvého stupňa za nekalú obchodnú praktiku.

Súd prvého stupňa zamietol tiež žalobu v časti poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 48,15 eur dôvodiac, že Občiansky zákonník pre prípad spotrebiteľského úveru poplatok z omeškania neustanovuje.

Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že z jeho strany došlo k odstúpeniu od zmluvy, súd prvého stupňa ustálil, že žalobca takéto tvrdenie nepreukázal. Nepreukázal, že skutočne doručil listinu o odstúpení od zmluvy žalovanému a žalovaný poprel, že by mu bolo toto odstúpenie od zmluvy aj doručené.

Na základe uvedeného súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom konštatoval, že žalovaný mal v konaní plný úspech, preto mu patrí náhrada trov konania. Žalovaný si však trovy konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli, preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Vo vzťahu k výroku, ktorým zrušil svoje uznesenie č. k. 12C/17/2012-28 zo dňa 13.02.2012 súd prvého stupňa konštatoval, že žalovanému v rozsudku č. k. 12C/17/2012-42 zo dňa 01.03.2012 priznal oslobodenie od súdnych poplatkov, preto bolo potrebné v súlade s ust. § 12 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch uznesenie č. k. 12C/17/2012-28 zo dňa 13.02.2012, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za odpor, zrušiť.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby a súvisiacemu výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že zmluva o úvere bola uzavretá v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. V predmetnej zmluve je uvedené, že žalovaný berie na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o úvere sú VOP žalobcu, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a prílohy 1 - 4 a potvrdzuje, že sa s nimi riadne oboznámil, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť

nimi viazaný. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom a ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka obsahuje úpravu inštitútu všeobecných obchodných podmienok. Toto ustanovenie je kogentné a nie je možné zmeniť ho dohodou zmluvných strán. V danej veci ide jednoznačne o tzv. „iné obchodné podmienky“. Keďže tieto nemajú charakter všeobecne známych obchodných podmienok, zákon vyžaduje, aby boli zmluvným stranám známe alebo k návrhu priložené a zároveň aby s nimi zmluvné strany vyjadrili súhlas. Táto zákonná podmienka bola splnená, keďže Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru sú vytlačené na druhej strane zmluvy o revolvingovom úvere a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť spolu s formulárom o zmluvných podmienkach o spotrebiteľskom úvere, čo je zakotvené aj v samotnom znení zmluvy. Žalovaný podpisom zmluvy o úvere potvrdil, že sa so zmluvou o úvere oboznámil, súhlasí s ňou a uzatvára ju v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Dlžník tiež zobral na vedomie, že VOP, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy a prílohy 1 - 3 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považuje ich za dostatočne určité a zrozumiteľné a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Dlžník svojim podpisom tiež vyhlásil, že je spôsobilý plniť svoje záväzky zo zmluvy o úvere, nie je si vedomý žiadnych okolností, ktoré by mu bránili v plnení záväzkov a že všetky informácie a údaje, ktoré poskytol v žiadosti o úvere, v zmluve a dokumentoch predkladaných v súvislosti s jej uzatvorením sú správne, aktuálne a pravdivé. Žalobca dostatočne upozornil žalobcu na nevyhnutnosť preštudovania si nielen zmluvy o úvere, ale aj jej neoddeliteľných súčastí. Nakoľko žalovaný prejavil súhlas nielen s uzavretím zmluvy o úvere, ale aj súhlas byť viazaný Všeobecnými obchodnými podmienkami, žalovaný o povinnosti platiť úroky za poskytnutie úveru vedel. Mal možnosť oboznámiť sa so znením VOP a v prípade, že by preňho podmienky neboli prijateľné, zmluvu by neuzavrel. Zmluva bola uzavretá v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy a žalovaný bol povinný zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že aplikácia ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. súdom prvého stupňa je nedôvodná, argumentujúc tým, že v sadzobníku poplatkov, ktorý tvorí Prílohu č. 2 zmluvy o úvere je síce uvedená len mesačná úroková sadzba vo výške 2,14 %, avšak pri jej prepočte, t. j. vynásobením číslom 12 je možné jednoduchým výpočtom dospieť k výške ročnej úrokovej sadzby, t. j. ku 25,68 %. Uvedená skutočnosť je aj v bode 3.B Prílohy č. 4 - FORMULÁR O ZMLUVNÝCH PODMIENKACH O SPOTREBITEĽSKOM ÚVERE, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere.

Pokiaľ ide o údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, priemerná ročná percentuálna miera nákladov sa určuje podľa článku 4 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V prípade nákladov a splátok (príloha 3, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy) je uvedená výška RPMN. Prílohou č. 4 je formulár o zmluvných podmienkach o spotrebiteľskom úvere, ktorý je taktiež neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Tento formulár výslovne zakotvuje v bode 3, že ročná percentuálna miera nákladov vyplývajúca z návrhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 29 %.

Vzhľadom na uvedené ustanovenie zakotvené v neoddeliteľnej súčasti zmluvy sa žalobca nestotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že zmluva o úvere neobsahuje obligatórnu náležitosť, a to priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov.

V súvislosti s vyššie uvedeným argumentom žalobca poukázal na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka a namietal, že vzhľadom predmetný úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa žalobcu úroková sadzba platná v čase uzavretia zmluvy o úvere bola vo výške 2,14 % mesačne a žalovaný bol povinný zaplatiť úrok vždy k aktuálnej dlžnej sume. Ak žalovaný prestal plniť svoju povinnosť splácať úver, dlžná suma sa zvyšovala a tým narastali aj úroky.

Žalobca sa ďalej nestotožnil so záverom prvostupňového súdu, že nemá nárok ani na uplatnenú sumu titulom poistenia. Argumentoval tým, že poistenie úveru je nepovinné a v prípade, ak si žalovaný neželal byť poistený, túto skutočnosť bol povinný vyznačiť na štvrtej strane zmluvy o úvere. Žalovaný súhlasil s prístupom k poisteniu, nakoľko skutočnosť, že poistenie odmieta, nevyznačil na vyhradenom mieste v zmluve.

Za nesprávne považoval žalobca rozhodnutie aj vo vzťahu k nepriznaniu poplatku z omeškania vo výške 125,09 eur argumentujúc tým, že nakoľko žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, čím porušil jednu zo svojich zmluvných povinností, vzniklo žalobcovi právo žiadať sankciu v zmysle zmluvy o úvere a VOP, na čo bol žalovaný článkom 7.1 VOP upozornený.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 106,97 eur.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 09.04.2014 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolaním nebol napadnutý výrok o zrušení uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 12C/17/2012-28 zo dňa 13.02.2012, preto sa rozsudok stal v tejto časti právoplatným (§ 206 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

Zo spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na prvostupňový súd dňa 15.12.2011 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.712,69 eur, pozostávajúcej z úveru vo výške 1.327,99 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 256,88 eur, poistného vo výške 79,67 eur a poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 48,15 eur vypočítaných ku 30.11.2010, trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 102,50 eur a trov právneho zastúpenia celkom vo výške 317,22 eur.

Na základe návrhu žalobcu vydal súd prvého stupňa dňa 20.12.2011 platobný rozkaz č. k. 18Ro/169/2011-19, ktorým uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu sumu 1.712,69 eur, trovy konania vo výške 102,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 317,22 eur, alebo podať v tej istej lehote odpor s odôvodnením.

Proti tomuto platobnému rozkazu podal žalovaný dňa 28.12.2011 odpor, v ktorom uviedol, že si je vedomý svojich záväzkov voči navrhovateľovi, ale nakoľko má viacero dlhov, nie je v jeho silách uhradiť celý dlh naraz. Žiadal súd, aby vo veci nariadil pojednávanie a určil mu povinnosť uhradiť dlh v splátkach.

Žalovaný v ďalšom podaní zo dňa 18.01.2012 uviedol, že jeho podanie z 28.12.2011 má byť považované za odpor, nakoľko zobral pôžičku vo výške 40.000,- Sk a uhradil cez 1.400,- eur, teda namieta žalobcom požadovanú sumu.

Súd prvého stupňa na základe podaného odporu nariadil pojednávanie a dňa 01.03.2012 rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 12C/17/2012-42 podľa ust. § 153a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe odvolania podaného žalovaným odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa uznesením č. k. 19Co/52/2012-53 zo dňa 10.07.2012 zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že uložil prvostupňovému súdu zaoberať sa v ďalšom konaní zákonom danými právami a povinnosťami účastníkov konania a zhodnotiť odvolaciu námietku žalovaného týkajúcu sa jeho tvrdenia, že bol spotrebiteľom a preskúmať neprijateľné podmienky v zmluve. Súd prvého stupňa mal tiež vyhodnotiť úkon označený ako odstúpenie od zmluvy, vyhodnotiť tento právny úkon a ustáliť s tým spojené práva a povinnosti zmluvných strán, t. j. či došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy a k zániku pôvodného vzťahu a aké s tým vznikli pre účastníkov práva a povinnosti.

Súd prvého stupňa po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodol rozsudkom, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania, pričom sa v novom konaní správne zaoberal námietkou žalovaného, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o RPMN a námietkou týkajúcou sa nemožnosti prečítať si zmluvné podmienky pre nedostatok času a drobné písmo.

V súvislosti s týmto skúmaním súd prvého stupňa dospel k správne právnomu záveru, že zmluva zo dňa 17.10.2007 neobsahuje údaj o RPMN, preto je bezúročná a bez poplatkov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného zistenia súd prvého stupňa správne ustálil, že v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného v čase uzavretia zmluvy (t. j. ku 17.10.2007), zmluva musí obsahovať RPMN, inak je bezúročná a bez poplatkov.

K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd konštatuje:

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že zmluvu uzavretú medzi ním a žalovaným nie je možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že žalovaný podpisom zmluvy o úvere potvrdil, že sa so zmluvou o úvere oboznámil, súhlasí s ňou a uzatvára ju v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Dlužník tiež zobral na vedomie, že VOP, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy a prílohy 1 - 3 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považuje ich za dostatočne určité a zrozumiteľné a prejavil súhlas byť nimi viazaný.

K uvedenej námietke odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. má kogentnú povahu a pokiaľ spotrebiteľská zmluva, ktorou je aj zmluva uzavretá medzi účastníkmi tohto konania, neobsahuje údaj o RPMN, je bezúročná a bez poplatkov. Žalobca ani v odvolacom konaní nepreukázal, že zmluva uzavretá medzi ním a žalovaným obsahuje jednu z podstatných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, a to údaj o RPMN. Tento nedostatok nemôže žalobca zhojiť odkazom na Všeobecné obchodné podmienky, prípadne tak, ako v tomto prípade, až na ďalšie podmienky, na ktoré VOP odkazujú.

S vyššie uvedeným záverom súvisí aj ďalšia odvolacia námietka žalobcu, pokiaľ sa tento odvoláva na ustanovenie § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka.

K uvedenému odvolací súd konštatuje, že tzv. úver ako absolútny obchod nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patria aj ust. § 52 a nasl. týkajúce sa ochrany spotrebiteľa vychádzajúce zo subsidiarity Občianskeho zákonníka a zároveň je potrebné vychádzať práve zo zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý upravuje spotrebiteľské zmluvy, a ktorý v ustanoveniach §§ 2 a 3 vymedzuje, čo je spotrebiteľskou zmluvou.

Právnu úpravu Obchodného zákonníka, týkajúcu sa možnosti určenia časti obsahu zmluvy odkazom na VOP alebo na iné obchodné podmienky, v tomto prípade aplikovať pre vyššie uvedené nemožno.

K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa nepriznania nároku na poistné, odvolací súd konštatuje, že sa stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd prvého stupňa žalobcovi tento nárok nepriznal a na náležité odôvodnenie tejto časti rozhodnutia odkazuje.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na poplatok z omeškania vo výške 125,09 eur, odvolací súd dodáva na podporu správneho záveru prvostupňového súdu, že táto sankcia žalobcovi nepatrí, lebo Občiansky zákonník v prípade spotrebiteľského úveru to nestanovuje.

Pokiaľ ide o žalobcom namietané nepriznanie úroku z úveru, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na vyššie uvedené, týkajúce sa následkov absencie RPMN v zmluve. V súvislosti s takýmto nedostatkom zmluvy predmetnú zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že žalobca v odvolacom konaní nepreukázal existenciu takého nedostatku prvostupňového rozhodnutia, ktoré by bolo spôsobilé privodiť záver o nesprávnom zistení skutkového stavu a nesprávnom právnom posúdení veci.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zrušení uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 12C/17/2012-28 zo dňa 13.02.2012 v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd zároveň konštatuje, že dňa 23.08.2013 mu bolo prvostupňovým súdom zaslané podanie Spotrebiteľského združenia OSA, Bratislava, ktorým predmetné združenie oznamuje svoj vstup do konania.

Predmetné podanie združenia bolo súdu 1. stupňa doručené prostredníctvom mailového odania zo dňa 15.08.2013.

Keďže predmetné podanie nebolo doplnené v zmysle ust. § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd na uvedené podanie neprihliadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.